

KUTSESTANDARD

KUTSENIMETUS

Kutsetase	Kutsenimetus	Spetsialiseerumine	Nimetus kutsetunnistusel
I	Puhastusteenindaja	puudub	Puhastusteenindaja I kutsetase
II	Puhastusteenindaja	puudub	Puhastusteenindaja II kutsetase
III	Puhastustööde juht	puudub	
IV	puudub	puudub	
V	puudub	puudub	

Eesti kutsete süsteemis on I kutsetase madalaim ja V kõrgeim. Kõikidel kutsetel ei ole kõiki tasemeid. Kutsetasemete definitsioonid on ära toodud kutsestandardi osas C.4.

A osa TÖÖ KIRJELDUS

A.1 TÖÖVALDKONNAD ja AMETINIMETUSED

Kutseala esindajad töötavad FIEna või puhastusteenust pakkuvates ettevõtetes ja ettevõtetes, kes korraldavad koristamist ise.

I kutsetase	Puhastusteenindaja, koristaja, toateenija, koduabiline, perenaine
II kutsetase	Puhastusteenindaja-juhendaja, vanemkoristaja, objektivanem, eestöoline
III kutsetase	Puhastustööde juht, töödejuhataja, objektijuht, meister

A.2 TÖÖ EESMÄRK JA SISU

Kutseala esindajate töö eesmärk on elukeskkonna nõutaval tasemel puhtana hoidmine.

I kutsetase	Koristab vastavalt etteantud juhiste
II kutsetase	Koristab iseseisvalt, juhendab teisi
III kutsetase	Juhib ja korraldab puhastustöid

A.3 TÖÖÜLESANDED

I kutsetase:

- 1) põrandate hoolduskoristamine vastavalt etteantud juhiste
- 2) lagede hoolduskoristamine vastavalt etteantud juhiste
- 3) seinte hoolduskoristamine vastavalt etteantud juhiste
- 4) mööbli hoolduskoristamine vastavalt etteantud juhiste

II kutsetase:

- 1) põrandate hoolduskoristamine
- 2) lagede hoolduskoristamine
- 3) seinte hoolduskoristamine
- 4) mööbli hoolduskoristamine
- 5) kaastöötajate juhendamine

Märkused – puhastusteenindaja tööülesanded on jaotatud vastavalt Põhjamaadevahelise koristustööde standardile INSTA 800 (Inter Nordic Standardization work 800).

Põrand - Põrandapinnad, põrandarestid, põrandakaevud, uksekünnised, treppide horisontaalsed ja vertikaalsed pinnad jm.

Lagi - Laepinnad, katteplaadid, valgustiavad, katuseakende piidad, laepalgid, ventilatsioonivade välimised osad, laes olevad torud, laerestid, luugid ja laelambid jm.

Sein - Seinapinnad, seinale kinnitatud torud, ukсед, klaasseinad, ukse ja aknapiidad, seinakontaktid, lülitid, ventilatsioonirestid, seinalambid, liistud, paneelid ja radiaatorite katted jm.

Mööbel - Lauad, toolid, prügikorvid, lambid (ka laelambid), duširuumi esemed, sanitaarseadmed, lamellkardinad, ribikardinad, radiaatorid, kriiditahvlid, lükandseinad, riiulid, kapid, tahvlid, peeglid ja aknalauad jm.

A.4 TÖÖKESKKOND JA ERIPÄRA

Kutse eeldab valmisolekut töötada osalise tööajaga, samuti puhkepäevadel, riiklikel pühadel ja varahommikul, hilisõhtusel või öisel ajal.

Puhastusteenindajate töögraafikud võivad olla erinevad. Hotellides, kauplustes, haiglates ja teistes asutustes võib olla vahetustega töö.

Puhastusteenindaja töö on keskmise füüsilise koormusega. Puhastusteenindajad töötavad üldjuhul siseruumides, mis on soojad ja hästi valgustatud, kuid koristada tuleb ka jahedates ja hämarates ruumides. Puhastusteenindaja puutub oma töös kokku tolmu ja muu saastumisega ning erinevate kemikaalidega, mis võivad inimestel põhjustada allergiat. Probleemiks võib olla tuuletõmbus, temperatuuride vahetumine jms. (*näiteks*: prügi majast väljaviimisel jms korral).

Puhastusteenindaja töös on oluline järgida tööohutuse nõudeid ning töötada ennast säästvalt.

A.5 TÖÖVAHENDID

Puhastusteenindaja kasutab oma töös koristusaineid, -tarvikuid, -masinaid ja abivahendeid.

A.6 VÕIMED JA EELISTUSED

Füüsiline vorm. Nägemine. Mustuse märkamine.

A.7 KUTSEALANE ETTEVALMISTUS

Puhastusteeninduse valdkonnas töötamine eeldab üldjuhul vähemalt põhiharidust.

Puhastusteenindajaks saab õppida kutseõppeasutustes, kursustel, töökohal.

B OSA KUTSENÕUDED**B.1 ÜLDISED TEADMISED JA OSKUSED****I kutsetaseme üldised teadmised ja oskused**

1. Majandus: puhastustööde teostamisega kaasnevate kulutuste mõistmine
2. Tööõigus: põhiliste tööseadusandlike normide teadmine töölepingu ja ametijuhendi mahus
3. Töökeskkond ja -ohutus: koristustöödest tulevate ohtude hindamine, kaitsevahendite kasutamine ja ohutult töötamine. Koristusainete etikettidel esinevate ohutus- ja keskkonnamärkide teadmine
4. Töötervishoid ja hügieen: töötervishoiu nõuete, töö- ja isikliku hügieeni järgimine
5. Tule ja elektriõhutus: töökoha tule- ja elektriõhutuse nõuete tundmine ja järgimine
6. Esmaabi andmine: oskab lihtsamaid esmaabi võtteid
7. Jäätmekäitlus: keskkonnamärkide teadmine, prügi esmane käitlemine, ohtlike jäätmete tundmine
8. Suhtlemine ja klienditeenindus: kliendi majandustegevuse omapäraga arvestamine, tagasiside, oma tööle hinnangu andmine

II kutsetaseme üldised teadmised ja oskused

1. Majandus: puhastustööde teostamisega kaasnevate kulutuste mõistmine, säästlikkus
2. Tööõigus: põhiliste tööseadusandlike normide teadmine töölepingu ja ametijuhendi mahus
3. Töökeskkond ja -ohutus: koristustöödest tulevate ohtude hindamine, kaitsevahendite kasutamine ja ohutult töötamine ning kaastöötajate juhendamine. Koristusainete etikettidel esinevate ohutus- ja keskkonnamärkide teadmine.
4. Töötervishoid ja hügieen: töötervishoiu nõuete, töö- ja isikliku hügieeni järgimine
5. Tule ja elektriõhutus: töökoha tule- ja elektriõhutuse nõuete tundmine ja järgimine
6. Esmaabi andmine: oskab lihtsamaid esmaabi võtteid.
7. Jäätmekäitlus: keskkonnamärkide teadmine, prügi esmane käitlemine, ohtlike jäätmete tundmine, kaastöötajate juhendamine.
8. Suhtlemine ja klienditeenindus: kliendi majandustegevuse omapäraga arvestamine. Informatsiooni vahetamine ja korrigeerivad tegevused. Oma tööle hinnangu andmine
9. Keeleoskus: eesti keel – mõistmine B1, rääkimine B1, kirjutamine A1

B.2 KOMPETENTSID**Kutsealased terminid**

Pinnakattematerjalid – plastik, linoleum; laminaatpinnad; loodus- ja tehiskivid; klaas- ja peegelpinnad; nahk; kumm; tekstiil; puit; metall; värvitud ja lakitud pinnad.

Koristusmeetodid – puhastusmeetodid (kuivalt, väheniiskelt, niiskelt ja märjalt puhastamine); hooldusmeetodid; kaitsmismeetodid.

Koristusained – puhastusained; hooldusained; kaitseained.

Koristustarvikud – harjad ja kühvlid (pühkimisharjad, pesuharjad); pörandakuivatajad; mopisüsteemid; puhastuslapid; puhastuskäsnad; pritspudelid; kaabitsad; klaasipesu tarvikud; hõõrumiskomplektid; luuad; koristuskärud; mopipressid.

Koristusmasinad – tolmuimejad; veeimejad; pühkimismasinad; pörandahooldusmasinad; kombineeritud pörandapesumasinad.

Abivahendid – trepid; redelid; pikendusvarred; dosaatorid ja dosaatorseadmed.

Kaitsevahendid – kindad; respiraatorid; prillid; jalatsid

Puhastusteenindaja I kutsetase

Tööülesanded I kutsetasemel

- 1) pörandate hoolduskoristus vastavalt etteantud juhistele
- 2) lagede hoolduskoristus vastavalt etteantud juhistele
- 3) seinte hoolduskoristus vastavalt etteantud juhistele
- 4) mööbli hoolduskoristus vastavalt etteantud juhistele

Kompetents 1 Põrandate hoolduskoristus vastavalt etteantud juhistele		
Tegevused	Oskused	Teadmised
1. valib enamlevinud pinnakattematerjalidele ja määrdumisele sobivad meetodid, koristustarvikud, -ained, -masinad ja kaitse- ning abivahendid	1.1 mustuse määratlemine 1.2 pinnakattematerjalide eristamine 1.3 koristusmeetodi valimine 1.4 koristusaine valimine 1.5 koristustarviku valimine 1.6 masina valimine 1.7 kaitsevahendi valimine 1.8 abivahendi valimine	a) määrdumised b) pinnakatte- materjalid c) koristusmeetodid d) koristusained ja nende doseerimine e) töövahendid f) masinad g) kaitsevahendid h) abivahendid i) ergonoomia
2. valmistab töö ette	2.1 koristusainete doseerimine 2.2 töövahendite ettevalmistamine	
3. koristab põranda	3.1 töövahendite ergonoomiline kasutamine 3.2 mustuse eemaldamine	
4. korrastab töövahendid	4.1 lappide, moppide pesemine 4.2 koristustarvikute puhastamine 4.3 masinate puhastamine 4.4 kaitse- ja abivahendite puhastamine	

Kompetents 2 Lagede hoolduskoristus vastavalt etteantud juhistele		
Tegevused	Oskused	Teadmised
1. valib enamlevinud pinnakattematerjalidele ja määrdumisele sobivad meetodid, koristustarvikud, -ained ja kaitse- ning abivahendid	1.1 mustuse määratlemine 1.2 pinnakattematerjalide eristamine 1.3 koristusmeetodi valimine 1.4 koristusaine valimine 1.5 koristustarviku valimine 1.6 kaitsevahendi valimine 1.7 abivahendi valimine	a) määrdumised b) pinnakatte- materjalid c) koristusmeetodid d) koristusained ja nende doseerimine e) töövahendid f) kaitsevahendid g) abivahendid h) ergonoomia
2. valmistab töö ette	2.1 koristusainete doseerimine 2.2 töövahendite ettevalmistamine	
3. puhastab lae	3.1 töövahendite ergonoomiline kasutamine 3.2 mustuse eemaldamine	
4. korrastab töövahendid	4.1 lappide, moppide pesemine 4.2 koristustarvikute puhastamine 4.3 kaitse- ja abivahendite puhastamine	

Kompetents 3 Seinte hoolduskoristus vastavalt etteantud juhistele		
Tegevused	Oskused	Teadmised
1. valib enamlevinud pinnakattematerjalidele ja määrdumisele sobivad meetodid, koristustarvikud, -ained ja kaitse- ning abivahendid	1.1 mustuse määratlemine 1.2 pinnakattematerjalide eristamine 1.3 koristusmeetodi valimine 1.4 koristusaine valimine 1.5 koristustarviku valimine 1.6 kaitsevahendi valimine 1.7 abivahendi valimine	a) määrdumised b) pinnakatte- materjalid c) koristusmeetodid d) koristusained ja nende doseerimine e) töövahendid f) kaitsevahendid g) abivahendid h) ergonoomia
2. valmistab töö ette	2.1 koristusainete doseerimine 2.2 töövahendite ettevalmistamine	
3. puhastab seina	3.1 töövahendite ergonoomiline kasutamine 3.2 mustuse eemaldamine	
4. korrastab töövahendid	4.1 lappide, moppide pesemine 4.2 koristustarvikute puhastamine 4.3 kaitse- ja abivahendite puhastamine	

Kompetents 4 Mööbli hoolduskoristus vastavalt etteantud juhistele		
Tegevused	Oskused	Teadmised
1. valib mööbliesemetele ja määrumisele sobivad meetodid, koristustarvikud, -ained, -masinad ja kaitse- ning abivahendid	1.1 mustuse määratlemine 1.2 pinnakatematerjalide eristamine 1.3 koristusmeetodi valimine 1.4 koristusaine valimine 1.5 koristustarviku valimine 1.6 masina valimine 1.7 kaitsevahendi valimine 1.8 abivahendi valimine	a) määrumised b) pinnakatematerjalid c) koristusmeetodid d) koristusained ja nende doseerimine e) töövahendid f) masinad g) kaitsevahendid h) abivahendid i) ergonoomia
2. valmistab töö ette	2.1 koristusainete doseerimine 2.2 töövahendite ettevalmistamine	
3. puhastab mööbli	3.1 töövahendite ergonoomiline kasutamine 3.2 mustuse eemaldamine	
4. korrastab töövahendid	4.1 lappide, moppide pesemine 4.2 koristustarvikute puhastamine 4.3 kaitse- ja abivahendite puhastamine	

Puhastusteenindaja II kutsetase
Tööülesanded II kutsetasemel: 1) põrandate hoolduskoristus 2) lagede hoolduskoristus 3) seinte hoolduskoristus 4) mööbli hoolduskoristus 5) kaastöötajate juhendamine

Kompetents 1 Põrandate hoolduskoristus		
Tegevused	Oskused	Teadmised
1. valib ja/või soovib vastavalt pinnakatematerjalile ning määrumisele sobiva koristusmeetodi, -tarvikud, -ained, -masinad, kaitse- ja abivahendid	1.1 mustuse määratlemine 1.2 pinnakatematerjalide eristamine 1.3 koristusmeetodi valimine 1.4 koristusaine valimine 1.5 koristustarviku valimine 1.6 masina valimine 1.7 kaitsevahendi valimine 1.8 abivahendi valimine 1.9 valikute tegemine ja soovimine	a) määrumised b) pinnakatematerjalid c) koristusmeetodid d) koristusained ja nende doseerimine e) töövahendid f) masinad g) kaitsevahendid h) abivahendid i) ergonoomia
2. valmistab töö ette	2.1 koristusainete doseerimine 2.2 töövahendite ettevalmistamine	
3. koristab põranda	3.1 töövahendite ergonoomiline kasutamine 3.2 mustuse eemaldamine	
4. annab hinnangu töö tulemusele	4.1 tulemuse hindamine	
5. korrastab töövahendid	5.1 lappide, moppide pesemine 5.2 koristustarvikute puhastamine 5.3 masinate puhastamine 5.4 kaitse- ja abivahendite puhastamine	

Kompetents 2 Lagede hoolduskoristus		
Tegevused	Oskused	Teadmised

1. valib ja/või soovitab vastavalt pinnakattematerjalile ning määrdumisele sobiva koristusmeetodi, -tarvikud, -ained, kaitse- ja abivahendid	1.1 mustuse määratlemine 1.2 pinnakattematerjalide eristamine 1.3 koristusmeetodi valimine 1.4 koristusaine valimine 1.5 koristustarviku valimine 1.6 kaitsevahendi valimine 1.7 abivahendi valimine 1.8 valikute tegemine ja soovitamine	a) määrdumised b) pinnakattematerjalid c) koristusmeetodid d) koristusained ja nende doseerimine e) töövahendid f) kaitsevahendid
2. valmistab töö ette	2.1 koristusainete doseerimine 2.2 töövahendite ettevalmistamine	g) abivahendid h) ergonoomia
3. puhastab lae	3.1 töövahendite ergonoomiline kasutamine 3.2 mustuse eemaldamine	
4. annab hinnangu töö tulemusele	4.1 tulemuse hindamine	
5. korrastab töövahendid	5.1 lappide, moppide pesemine 5.2 koristustarvikute puhastamine 5.3 kaitse- ja abivahendite puhastamine	

Kompetents 3 Seinte hoolduskoristus		
Tegevused	Oskused	Teadmised
1. valib ja/või soovitab vastavalt pinnakattematerjalile ning määrdumisele sobiva koristusmeetodi, -tarvikud, -ained, kaitse- ja abivahendid	1.1 mustuse määratlemine 1.2 pinnakattematerjalide eristamine 1.3 koristusmeetodi valimine 1.4 koristusaine valimine 1.5 koristustarviku valimine 1.6 kaitsevahendi valimine 1.7 abivahendi valimine 1.8 valikute tegemine ja soovitamine	a) määrdumised b) pinnakattematerjalid c) koristusmeetodid d) koristusained ja nende doseerimine e) töövahendid f) kaitsevahendid
2. valmistab töö ette	2.1 koristusainete doseerimine 2.2 töövahendite ettevalmistamine	g) abivahendid h) ergonoomia
3. puhastab seinat	3.1 töövahendite ergonoomiline kasutamine 3.2 mustuse eemaldamine	
4. annab hinnangu töö tulemusele	4.1 tulemuse hindamine	
5. korrastab töövahendid	5.1 lappide, moppide pesemine 5.2 koristustarvikute puhastamine 5.3 kaitse- ja abivahendite puhastamine	

Kompetents 4 Mööbli hoolduskoristus		
Tegevused	Oskused	Teadmised
1. valib ja/või soovitab vastavalt mööbliesemele ning määrdumisele sobiva koristusmeetodi, -tarvikud, -ained, -masinad, kaitse- ja abivahendid	1.1 mustuse määratlemine 1.2 pinnakattematerjalide eristamine 1.3 koristusmeetodi valimine 1.4 koristusaine valimine 1.5 koristustarviku valimine 1.6 masina valimine 1.7 kaitsevahendi valimine 1.8 abivahendi valimine 1.9 valikute tegemine ja soovitamine	a) määrdumised b) pinnakattematerjalid c) koristusmeetodid d) koristusained ja nende doseerimine e) töövahendid f) masinad g) kaitsevahendid
2. valmistab töö ette	2.1 koristusainete doseerimine 2.2 töövahendite ettevalmistamine	h) abivahendid i) ergonoomia
3. puhastab mööbli	3.1 töövahendite ergonoomiline kasutamine 3.2 mustuse eemaldamine	

4. annab hinnangu töö tulemusele	4.1 tulemuse hindamine	
5. korrastab töövahendid	5.1 lappide, moppide pesemine 5.2 koristustarvikute puhastamine 5.3 kaitse- ja abivahendite puhastamine	

Kompetents 5 Kaastöötajate juhendamine		
Tegevused	Oskused	Teadmised
1. valmistub juhendamiseks	1.1 juhendatava teadmiste ja oskuste taseme selgitamine 1.2 eesmärkide püstitamine 1.3 juhendamise kavandamine	a) koristustööde alused b) suhtlemine c) juhendamine d) klienditeenindus
2. juhendab	2.1 motiveerimine 2.2 ettenäitamine 2.3 selgitamine, põhjendamine	
3. töötab koos juhendatavaga	3.1 koos töötamine	
4. hindab juhendatava tööd ja töö tulemust	4.1 tulemuste hindamine	

B.3 NÕUDED KUTSEOMISTAMISEL			
Kutsetase	Töökogemus	Haridustase	Muud nõuded
I kutsetase	nõue puudub	põhiharidus	nõue puudub
II kutsetase	1 aasta puhastusteeninduse valdkonnas	põhiharidus	Keeleoskus (vt C.5): eesti keel – mõistmine B1, rääkimine B1, kirjutamine A1

C OSA ÜLDINFO JA LISAD

C.1 INFO KUTSESTANDARDI KOHTA	
1. Kutsestandardi number kutseregistris	04-07122006-02/3p
2. Kutsestandardi koostajad	Ain Peensoo, OÜ Konsrem Aita Sauemägi, Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus Helge Alt, OÜ Puhastusekspert Sigrid Err, AS Lääne-Tallinna Keskhaigla Tiit Jürmann, OÜ Pesuekspert Annela Tiitson, ISS Eesti AS
3. Kutsestandardi kavandi tutvustamine	16 – 27 oktoober 2006 a viidi läbi kutsestandardi kavandi tutvustamine.
4. Kutsestandardi kinnitaja	Teeninduse Kutsenõukogu
5. Kutsenõukogu otsuse number ja kuupäev	Otsus nr. 25, 07.12.2006
6. Kutsestandardi kehtivusaeg	4 aastat
7. Kutsestandardi redaktsioon/ versioon	2. redaktsioon
8. Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator (NACE)	kood 7470
9. Ametite klassifikaator (ISCO)	kood 5121
10. Euroopa kvalifikatsioonide raamistik (EQF)	I kutsetase – 3 II kutsetase – 4
11. Kutset omistav organ	OÜ Puhastusekspert www.puhastusekspert.ee
12. Kutsekoda	www.kutsekoda.ee
13. Valdkond	puhastusteenindus
14. Viited õppekavadele eesti hariduse infosüsteemis	www.ehis.ee

C.2 KUTSENIMETUS VÕORKEELES	
INGLISE KEELES	
LEVEL	TITLE
I	Cleaner
II	Cleaner
VENE KEELES	
УРОВЕНЬ	НАЗВАНИЕ
I	Работник по поддержанию чистоты
II	Работник по поддержанию чистоты

C.3 KASUTATUD INFOALLIKAD
INSTA 800 (Inter Nordic Standardization work 800). Põhjamaade vaheline koristustööde standard.

C.4 KUTSETE SÜSTEEMI TERMINID JA SELETUSED
Kutsete süsteem – kutsealaste määratluste loomise ja arendamise ning kutsete omistamise terviklik süsteem, mis loob võimalused tööturu osapooltele oma huvide sõnastamise ja kokkulepete sõlmimise kaudu tööturu tasakaalustatud arenguks. Kutsete süsteemi osad on kutsete kaardistamine, kutsestandardite väljatöötamine ja kutseomistamine.
Kutsetegevuse valdkond – samalaadsetel tööülesannetel põhinev tegevusvaldkond, mis hõlmab mitut lähedast kutset.
Kutse – teatud valdkonnas tööülesannete täitmiseks vajalik kompetentsus, mille tase on määratud kutsestandardis ja millele vastavus on kinnitatud kutsetunnistuse väljastamisega kutseeaduses ettenähtud korras.
Kompetentsus – edukaks kutsealaseks tegutsemiseks vajalik teadmiste, oskuste, kogemuste ja hoiakute kogum.
Kutsestandard – dokument, milles kirjeldatakse kutsetegevust, tööülesandeid, -keskkonda ning määratletakse kompetentsusnõuded kutseomistamiseks.
Kutsetasemed – raamistik, mille alusel klassifitseeritakse kutsesisesed kompetentsusnõuded hierarhilisse süsteemi. 1) I tase – isik on kompetentne tegutsema kutsealal ühesuguses olukorras, tal on kutseoskused ja -teadmised, mis on saadud enamasti kutsealasel väljaõppel, võib vajada töö käigus juhendamist ning vastutab oma tööülesannete täitmise eest; 2) II tase – isik on kompetentne tegutsema kutsealal erisuguses olukorras, tal on kutseoskused ja -teadmised, mis on saadud enamasti kutsealasel väljaõppel, ta on vilunud ja kogunud, töötab iseseisvalt ning vastutab oma tööülesannete täitmise eest; 3) III tase – isik on kompetentne tegutsema kutsealal erisuguses ja vahelduvas olukorras, tal on laialdased kutseoskused ja -teadmised, mis on saadud koolituse tulemusena, või vilumused ja kogemused, mis on saadud praktika käigus, on oma kutseala asjatundja ja on võimeline kutseoskusi ja -teadmisi edasi andma. Vajadusel jagab ressursse, korraldab teiste tööd ning vastutab selle eest; 4) IV tase – isik on kompetentne tegutsema kutsealal, mis eeldab tööülesannete analüüsimist ja lahendamist muutuv olukorras, tal on kutseoskused ja -teadmised; korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest; 5) V tase – isik on kompetentne tegutsema kutsealal, mis eeldab teadmiste laiendamist, probleemide lahendamist, teaduslike teooriate ja mõistete rakendamist, olemasolevate teadmiste analüüsimist, süstematiseerimist ja edasiarendamist ning õpetamist eeldavaid tööülesandeid muutuv olukorras, omab laialdasi kutsealaseid teadmisi ja oskusi, korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.
Kutseomistamine – protsess, mille käigus hinnatakse kutset taotleva isiku kutsealase kompetentsuse vastavust kutsestandardis toodud nõuetele ja väljastatakse kutsetunnistus.
Kutsetunnistus – kutset tõendav dokument, mis tõendab isiku kutsealase kompetentsuse vastavust kutsestandardis kehtestatud nõuetele.
Kutsenõukogu – Kutsekoja juurde moodustatud tööturu osapoolte esindajatest koosnev laiapõhjaline koostööorgan, mille tegevuse eesmärk on vastavas kutsetegevuse valdkonnas kutsete süsteemi arendamine ja rakendamine.
Kutset omistav organ – juriidiline isik või riigi- või valitsusasutus, kellele on antud õigus kutseid omistada.
Kutsekomisjon – kutseomistamise kvaliteedi ja erapooletuse tagamiseks Kutset Omistava Organi juurde moodustatud komisjon, kuhu kuuluvad vastava kutseala tunnustatud spetsialistid, tööandjad ja koolitajad.
Kutseregister – riiklik register, mis sisaldab teavet kutsenõukogude, kutsestandardite, kutset omistavate organite ning kehtivate kutsetunnistuste kohta.

C.5 KEELE OSKUSTASEMETE KIRJELDUSED

	A1	A2	B1	B2	C1	C2	
MÖISTMINE	Saan aru tuttavatest sõnadest ja fraasidest, mis puudutavad mind, minu perekonda ja minu vahetut ümbrust, kui inimesed räägivad aeglaselt ja selgelt.	Saan aru fraasidest ja sageli kasutatavatest sõnadest, mis on vahetult seotud mulle oluliste valdkondadega (näiteks info minu ja mu perekonna kohta, sisseostude tegemine, kodukoht, töö). Saan aru lühikeste, lihtsate ja selgelt välja-hääldatud ütluste põhisisust.	Saan aru põhilisest infost selges tavakõnes tuttavatel teemal: töö, kool, vaba aeg jne. Saan aru aeglaselt ja selgelt edastatud raadio- või teleasaadete põhisisust, kui need käsitlevad päevateemasid või mulle huvitavaid teemasid.	Saan aru pikematest kõnedest ja ettekannetest ning tuttava teema puhul isegi nende keerukamatest nüanssidest. Saan aru enamiku teleuudiste, publitsistikasaadete ja filmide sisust.	Saan aru pikemast tekstist isegi siis, kui see pole selgelt liigendatud ja seosed on esitatud kas kaudselt või vihjamisi. Saan suurema vaevata aru tele-programmidest ja filmidest.	Saan vaevata aru igasugusest kõnest, olenemata sellest, kus seda esitatakse. Saan aru ka kiirkõnest, kui mulle antakse pisut aega hääldusviisiga harjumiseks.	KUULAMINE
	Saan aru tuttavatest nimedest, sõnadest ja väga lihtsatest lausetest näiteks siltidel, plakatitel või kataloogides.	Saan aru väga lühikestest lihtsatest tekstidest. Oskan leida eeldatavat spetsiifilist informatsiooni lihtsatest igapäevatekstidest (näiteks reklaamid, tööpakkumised, prospektid, menüüd, sõiduplaanid), samuti saan aru lühikestest lihtsatest isiklikest kirjadest.	Saan aru tekstidest, mis koosnevad sagedamini esinevatest või minu tööga seotud sõnadest. Saan aru sündmuste, mõtete ja soovide kirjeldusest isiklikes kirjadest.	Saan aru aktuaalsetel teemadel kirjutatud artiklitest, kus autorid väljendavad mingeid kindlaid seisukohti või vaatenurki. Saan aru tänapäevasest proosast.	Saan aru pikkadest ja keerulistest tekstidest, nii olustikulistest kui ka kirjanduslikest, tajudes nende stiililist eripära. Saan aru erialastest artiklitest ja pikematest tehnilistest juhenditest isegi siis, kui need vahetult ei puuduta minu eriala.	Saan vaevata aru kõigist kirjaliku teksti liikidest, sealhulgas abstraktsetest, struktuurilt ja/või keeleliselt keerulistest tekstidest, näiteks käsiraamatutest, erialastest artiklitest ja ilukirjandusest.	LUGEMINE
RÄÄKIMINE	Oskan lihtsal viisil suhelda tingimusel, et vestluspartner aeglaselt räägib, vajadusel öeldud kordab või ümber sõnastab ning mind vestlemisel aitab. Oskan küsida lihtsaid küsimusi ja neile vastata.	Saan hakkama igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otseselt ja lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel. Oskan kaasa rääkida, ehkki ma ei oska veel ise vestlust juhtida.	Saan enamasti keelega hakkama maal, kus see on kasutusel. Oskan ettevalmistuseta vestelda tuttavatel, huvitaval või olulisel teemal: pere, hobid, töö, reisimine ja päevasündmused.	Oskan vestelda piisavalt spontaanselt ja lususalt, nii et suhtlemine keelt emakeelena kõnelevate inimestega on täiesti võimalik. Saan aktiivselt osaleda aruteludes tuttavatel teemal, oskan oma seisukohti väljendada ja põhjendada.	Oskan end mõistetavaks teha lususalt ja spontaanselt, väljendeid eriti otsimata. Oskan kasutada keelt paindlikult ja tulemuslikult nii ühiskondlikel kui ka tööalastel eesmärkidel. Oskan avaldada mõtteid ja arvamusi ning vestluses teemat arendada.	Saan vaevata osaleda igas vestluses ja diskussioonis ning oskan idioome ja kõnekeelseid väljendeid. Oskan täpselt edasi anda tähendusvarjundeid. Vajadusel oskan lausungi ümber sõnastada, nii et vestluses osalejad seda vaevalt märkavad.	SUULINE SUHTLUS
	Oskan kasutada lihtsaid fraase ja lauseid kirjeldamiseks kohta, kus elan, ja inimesi, keda tunnen.	Oskan kasutada mitmeid fraase ja lauseid, et kirjeldada oma perekonda ja teisi inimesi, elutingimusi, hariduslikku tagapõhja, praegust või eelmist tööd.	Oskan lihtsate seostatud lausetega kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja kavatsusi. Oskan lühidalt põhjendada ning selgitada oma seisukohti ja plaane. Oskan edasi anda jutu, raamatu ja filmi sisu ning kirjeldada oma muljeid.	Oskan selgelt ja üksikasjalikult käsitleda ainet laias teemaderingis, mis puudutab minu huvialasid. Oskan selgitada oma seisukohti aktuaalsetel teemadel, tuues välja erinevate arvamuste poolt- ja vastuargumendid.	Oskan keerulisi teemasid täpselt ja üksikasjalikult kirjeldada, välja tuua alateemad ja olulisemad punktid ning teha kokkuvõtet.	Oskan esitada selge ja ladusa, kontekstile vastavas stiilis kirjelduse või põhjenduse, millel on loogiline ülesehitus, mis aitab kuulajal märgata ja meelde jätta kõige olulisemat.	SUULINE ESITUS
KIRJUTAMINE	Oskan kirjutada lühikest ja lihtsat teadet (näiteks postkaarti puhkuse-tervitustega) ning täita formulare (näiteks hotelli registreerimislehte, kus küsitakse isikuandmeid: nime, aadressi, rahvust/kodakondsust).	Oskan teha märkmeid ja koostada väga lihtsat isiklikku kirja, näiteks kellegi tänamiseks.	Oskan koostada lihtsat seostatud teksti tuttavatel või mulle huvi pakkuvatel teemal. Oskan kirjutada isiklikku kirja, milles kirjeldan oma kogemusi ja muljeid.	Oskan kirjutada selgeid ja detailseid tekste mulle huvi pakkuvates teemaderingis. Oskan kirjutada esseed, aruannet või referaati, edastamaks infot ning kommenteerides ja põhjendades oma seisukohti. Oskan kirjutada kirju, milles tõstan esile kogemuste ja sündmuste mulle olulisi aspekte.	Oskan ennast väljendada selges, hästi liigendatud tekstis, avaldades oma arvamust vajaliku põhjalikkusega. Oskan kirjutada kirja, esseed või aruannet keerukal teemal ja esile tõsta olulisemat. Oskan lugejast lähtuvalt kohandada oma stiili.	Oskan kirjutada lususalt ja selgelt vajalikus stiilis. Oskan koostada keerulisi kirju, aruandeid või artikleid, esitada ainet loogiliselt liigendatuna nii, et lugeja suudab eristada olulist. Oskan koostada erialaseid ja ilukirjanduslikke sisukokkuvõtteid, annotatsioone ning retsensioone.	KIRJUTAMINE

Europa Nõukogu keeleoskustasemete süsteem: enesehindamise skaala